

רע"פ 3350/15 - אבנר בואהרון נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 3350/15

כבוד השופט ח' מלצר
אבנר בואהרון

לפני:
המבקש:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט
המחוזי בבאר שבע (כב' השופטים: י' אלון (נשיא), י'
צלקובניק, י' עדן) ב-עפ"ג 38973-02-15, מתאריך
01.04.2015

עו"ד אוהד חן

בשם המבקש:

החלטה

1. לפני בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופטים: י' אלון (נשיא), י' צלקובניק, י' עדן) ב-עפ"ג 38973-02-15, בגדרו נדחה ערעורו של המבקש על גזר דינו של בית המשפט השלום באשקלון (כב' השופט ח' נחמיאס) ב-ת"פ 58183-01-11.

לצד בקשת רשות הערעור, הוגשה גם בקשה לעיכוב ביצוע של עונש המאסר שהושת על המבקש. בהקשר זה הורה, חברי השופט א' שהם, כי עונש המאסר בפועל שהושת על המבקש יעוכב עד למתן החלטה אחרת.

אביא עתה את הנתונים הרלבנטיים להכרעה במכלול.

הרקע לבקשה

2. נגד המבקש הוגש כתב אישום מתוקן המייחס לו את העבירות הבאות: 16 עבירות של ניכוי מס תשומות, מבלי שהיו לו את המסמכים הנדרשים לכך בהתאם לסעיף 38 לחוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975 (להלן: חוק מע"מ) (עבירה לפי סעיף 117(ב)(5) לחוק מע"מ), וכן 11 עבירות של מסירת ידיעה כוזבת, או מסירת דו"ח או מסמך אחר הכוללים ידיעה כאמור (עבירה לפי סעיף 117(ב)(1) לחוק מע"מ).

3. מעובדות כתב האישום המתוקן, עולה כי המבקש היה עוסק מורשה החל משנת 1982, ובמועדים הרלבנטיים לכתב האישום - הוא היה בעל עסק למסחר במתכות וגרוטאות ברזל. עוד עולה מכתב האישום כי בביקורת שנערכה למבקש נתגלה שבמהלך השנים: 2004-2005 המבקש נהג לדרוש בדו"חות התקופתיים שהגיש למס ערך מוסף - מס תשומות מחשבוניות המס, מבלי שהיו בידיו מסמכים כדין לביסוס הדרישה, וזאת מאחר שחשבוניות המס הללו לא שיקפו עסקאות בין הצדדים להן, כנדרש על פי חוק מע"מ.

לטענת המשיבה - במעשיו הנ"ל המבקש ניכה מס תשומות, שלא כדין, בסכום כולל של 229,997 ש"ח בין החודשים: פברואר 2004 ועד ליולי 2005.

4. בית משפט השלום באשקלון הרשיע את המבקש, לאחר שמיעת ראיות, בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן, והמבקש נשלח לשירות המבחן לצורך הכנת תסקיר מבחן בעניינו טרם גזירת עונשו. שירות המבחן התרשם כי המבקש מתקשה לקחת אחריות מלאה למעשיו ומסרב להביע חרטה בגין העבירות בהן הוא הורשע. נוכח האמור, ובשים לב למאפייני אישיותו של המבקש, עבר פלילי שצבר, וחומרת העבירות והיקפן בתיק, מושא הבקשה - שירות המבחן סבר כי קיים סיכון בינוני להישנות העבירות על ידי המבקש. עם זאת שירות המבחן ציין כי מצבו הבריאותי של המבקש ונסיבותיו האישיות - "מהווים אינדיקציה טובה להימנעות מביצוע עבירות נוספות בתחום המיסוי". בסופו של יום, שירות המבחן המליץ כי יושתו על המבקש העונשים הבאים: מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות, ומאסר מותנה, והתחייבות כספית להימנע מביצוע עבירות דומות בעתיד.

5. במסגרת גזר הדין - בית משפט השלום הנכבד החליט בתאריך 04.01.2015 שלא לקבל את המלצת שירות המבחן, בציינו כי שורת הדין מחייבת, בנסיבות, השתה של עונש מאסר בפועל לריצוי מאחורי סורג ובריח. לצד זאת, בית המשפט הנכבד קבע כי מצבו הבריאותי של המבקש מצדיק הפחתה בעונשו כך שיושת עליו "[עונש] המאסר בפועל המינימלי המתחייב בנסיבות העניין" (ראו: עמ' 52 לגזר הדין).

6. בשים לב לאמור לעיל, בית משפט השלום הנכבד השית על המבקש את העונשים הבאים: 8 חודשי מאסר לריצוי בפועל, 10 חודשי מאסר על תנאי (כאשר התנאי הוא שבמשך שלוש שנים ממועד מתן גזר הדין - המבקש לא יעבור כל עבירה לפי חוק מע"מ), קנס בסך של 10,000 ש"ח, והתחייבות כספית בסך של 25,000 ש"ח להימנע, למשך תקופה

של שלוש שנים ממועד מתן גזר הדין, מביצוע כל עבירה בניגוד לחוק מע"מ.

7. המבקש ערער לבית המשפט המחוזי על חומרת העונש שהושת עליו. בערעורו המבקש טען כי מצבו הבריאותי הקשה וחלוף הזמן ממועד ביצוע העבירות - מצדיקים הקלה בעונש המאסר שהושת עליו, לתקופה אותה ניתן לרצות בדרך של עבודות שירות.

בית המשפט המחוזי הנכבד דחה את ערעורו של המבקש ומכאן בקשת רשות הערעור שלפני.

טענות המבקש בבקשה למתן רשות ערעור

8. בבקשה למתן רשות ערעור - המבקש טוען כי בקשתו חורגת מעניינו הפרטי, ומעלה סוגיה משפטית עקרונית שעניינה בשאלה האם על שירות המבחן ובית המשפט לייחס משקל לנטילת האחריות של הנאשם על מעשיו או להיעדרה, שעה שמתנהל בעניינו הליך של שמיעת ראיות. בנוסף, המבקש מלין על חומרת העונש שהושת עליו. בתוך כך המבקש טוען כי הערכאות הקודמות לא נתנו את המשקל הראוי לחלוף הזמן ממועד ביצוע העבירות, למצבו הבריאותי הקשה ולמצבה המורכב של אשתו, וכן לנסיבות אישיות נוספות. המבקש אף מסר כי בדעתו לפנות לנשיא המדינה ולבקש חנינה, בהתחשב בנסיבותיו המיוחדות.

נוכח העובדה כי בעת הגשת הבקשה ולאחריה עבר המבקש טיפולים רפואיים קשים, המתנתי עד לסיומם הצפוי והוריתי כי המבקש יגיש הודעה מעדכנת באשר למצבו הבריאותי הנוכחי, וכן ביחס לתוצאות פנייתו אל נשיא המדינה. בעקבות הגשת ההודעה - ניתן לעבור עתה לליבון הדברים.

דין והכרעה

9. לאחר עיון בבקשה שלפני ובחומר שצורף לה - הגעתי למסקנה כי דין הבקשה להידחות, תוך התחשבות באמור בפסקאות 17 ו-18 שלהלן. הטעמים לכך יובאו מיד בסמוך.

10. הלכה היא כי בקשת רשות ערעור "בגלגול שלישי" תתקבל רק במקרים שבהם מתעוררת שאלה בעלת חשיבות משפטית, החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים או בנסיבות בהן מתעורר חשש מפני עיוות דין, או אי-צדק חמור שנגרם למבקש (ראו: ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (1982); רע"פ 6487/12 דביר נ' מדינת ישראל (15.07.2013); רע"פ 3101/15 אבו רמילה נ' מדינת ישראל (25.05.2015)).

11. לאחר שבחנתי את הבקשה שלפני, מצאתי כי היא איננה עומדת בקריטריונים שנקבעו בפסיקה למתן רשות ערעור "בגלגול שלישי". הבקשה מצטמצמת למעשה לעובדות המקרה הקונקרטי, ואיננה מעוררת - בניגוד לנטען - כל

שאלה משפטית עקרונית, שכן הסוגיה בה המבקש תולה את יהבו כבר הוסדרה על ידי המחוקק במסגרת תיקון 113 (להלן - תיקון 13) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), כפי שיוסבר להלן. כמו כן לא מצאתי כי נגרם למבקש בנסיבות עיוות דין, או אי-צדק.

12. כאמור, טענתו העיקרית של המבקש מופנית כלפי השימוש שעשו שירות המבחן והערכאות הקודמות בעובדה כי הוא לא נטל אחריות למעשים שבגינם הוא הורשע. לשיטתו של המבקש, נתון זה איננו רלבנטי ולא צריך היה להשפיע על המלצתו של שירות המבחן, או על גזר דינו של בית המשפט שעה שמתקיים בעניינו הליך של שמיעת ראיות.

13. התשובה לטיעון הנ"ל מצויה בסעיף 40ג לחוק העונשין הקובע כי בית המשפט יגזור את עונשו של הנידון בתוך מתחם העונש ההולם שנקבע, וזאת "בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40א".

סעיף 40א האמור לחוק העונשין מונה את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, אשר אותן רשאי בית המשפט להביא בחשבון טרם שיגזור את הדין. מבין נסיבות אלה, רלבנטית לעניינו הנסיבה הנזכרת בסעיף 40א(4) לחוק העונשין, והיא: "נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו, וחזרתו למוטב או מאמציו לחזור למוטב".

הנה כי כן, תיקון 113 הסדיר את הסוגיה העקרונית, מושא הבקשה, והסמך באופן מפורש את בית המשפט, להביא בחשבון, במסגרת גזר הדין, את נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו.

14. יתר על כן - בית משפט השלום אמנם ציין בגזר דינו כי המבקש לא נטל אחריות למעשיו, ואולם קבע מיד בסמוך לאחר מכן כי: "הגם שזו הייתה ודאי זכותו, וודאי אין להחמיר איתו בשל כך" (ההדגשה שלי - ח"מ).

15. די בטעמים הנ"ל כשלעצמם, כדי לדחות את הבקשה לרשות ערעור, ואולם אוסיף כי בניגוד לטענתו של המבקש, התרשמתי שהערכאות הקודמות העניקו משקל ראוי גם: למצבו הבריאותי של המבקש, לחלוף הזמן ממועד ביצוע העבירות ולנסיבות אישיות נוספות שלו. מעבר לכך - ואף שהדבר לא נטען על ידי המבקש, אציין כי לא מצאתי שהעונש שהוטל על המבקש חורג לחומרא ממדיניות הענישה הראויה שנקבעה בעניינים כגון דא (השוו: רע"פ 4394/14 פיקהולץ נ' מדינת ישראל (17.08.2014); רע"פ 2945/15 אבו חנין נ' מדינת ישראל (03.05.2015)).

16. לנוכח כל האמור לעיל - הבקשה למתן רשות ערעור נדחית.

17. עיכוב ביצוע העונש שעליו הורה חברי, השופט א' שהם - יבוטל איפוא. המבקש יתייצב לריצוי עונש המאסר שנגזר עליו - בתאריך 23.05.2016 עד לשעה 10:00, בבית"ר דקל, או במקום אחר על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות, או דרכון. על המבקש לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר, טלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

המבקש רשאי, כמובן, להציג במסגרת המיין המוקדם את כל החומר הרפואי המצוי בידו באשר למצבו הבריאותי, וחזקה על גורמי הרפואה בשירות בתי הסוהר שיוודאו מראש כי בעיותיו הרפואיות תטופלנה כראוי וכי מאסרו יותאם לכך.

18. העתק בקשתו של המבקש למתן רשות ערעור, על כל נספחיה, תועבר אל שירות בתי הסוהר, בצירוף החלטתי זו, תוך הפנייה למצבו הבריאותי של המבקש.

ניתנה היום, ז' באדר ב' התשע"ו (17.03.2016).

ש ו פ ט
